

Tyrkisk A – valgfag, august 2026

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Tyrkisk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag. Dets genstandsområde er det tyrkiske sprog i Tyrkiet og i forlængelse heraf litteratur, historie, kultur og samfundsforhold i Tyrkiet og andre områder med tyrkisktalende befolkninger.

1.2. Formål

Tyrkisk skal give eleverne indsigt i det tyrkiske sprog og den tyrkiske verden. Faget skal bidrage til elevernes almindelse og studiekompetence.

Gennem sproglig indsigt opnår eleverne kommunikativ kompetence, mundtligt såvel som skriftligt, læsekompetence samt bevidsthed om det tyrkiske sprog.

Herigennem får eleverne indsigt i den tyrkiske verden og opnår kendskab til og viden om tyrkisk litteratur, kultur, historie og samfundsforhold og tilegner sig interkulturel kompetence, der rækker ud over den velkendte nordvesteuropæiske verden.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- udtale standardtyrkisk forståeligt og naturligt
- forstå hovedindholdet af ukompliceret talt standardtyrkisk
- læse og forstå enkle moderne tekster, fiktive såvel som ikke-fiktive
- benytte et ordforråd, der sætter dem i stand til at kommunikere på standardtyrkisk om dagligdags forhold og om studerede emner og tekster
- anvende den centrale formlære og sætningsopbygning i et ukompliceret, men sammenhængende og nogenlunde korrekt standardtyrkisk talesprog
- skrive i det væsentlige korrekt tyrkisk i forskellige meddelelsessituationer
- foretage en selvstændig præsentation af enkle tekster eller emner på standardtyrkisk, indgå i en dialog herom og argumentere for egen opfattelse
- på standardtyrkisk perspektivere studerede tekster og emner til tyrkisk litteratur, kultur, historie og samfundsforhold
- benytte fagets relevante hjælpemidler og anvende relevante digitale redskaber og medier samt forholde sig til deres muligheder og begrænsninger
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- udtale
- lytte-, læse-, tale- og oversættelsesfærdigheder
- de centrale dele af tyrkisk grammatik
- tekster af forskelligt omfang og fra forskellige genrer fra tiden efter 1928 (alfabetsreformen), som belyser centrale aspekter af Tyrkiets nyere kulturelle, historiske og samfundsmæssige udvikling
- tekster fra før 1928 læses hovedsageligt i "rengjort" sprog
- digitalt materiale som støtte for sprogindlæringen samt som støtte for historie-, kultur- og samfundsforståelse
- relevante centrale hjælpemidler
- samfundsforhold, historie, kultur og litteratur i den tyrkiske verden i et omfang, der giver eleverne mulighed for at forstå de studerede tekster og emner samt fremmer deres interkulturelle forståelse.

2.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof skal uddybe og perspektivere kernestoffet, udvide den faglige horisont, samt give eleverne viden om fagets anvendelse og en forståelse for egne karriereperspektiver og mulige uddannelsesvalg.

Det supplerende stof kan være materiale som film samt dansk- og tyrkisksprogede tekster, som ikke naturligt indgår i de læste emner, men som fremmer det faglige samspil med andre fag.

2.4. Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 125-150 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

I forløbet foregår der en udvikling fra en lærerstyret indlæring til en mere elevstyret læring.

Målet er fra begyndelsen at give eleverne elementære kommunikative færdigheder, som virker motiverende for den senere tilegnelse af fagets øvrige færdigheder og kompetencer.

Det løbende skriftlige arbejde sigter ikke blot på skrivefærdigheder, men støtter også indlæring og udvikling af talesproget samt ordforråd.

Undervisningsdifferentiering er et naturligt didaktisk princip i hele forløbet.

3.2. Arbejdsformer

Centralt i undervisningen står den faglige progression.

Den grundlæggende undervisning omfatter introduktion til det tyrkiske alfabet. Den omfatter ligeledes regelmæssig lytte-, læse- og skrivetræning, der giver eleverne elementær kommunikativ kompetence.

Efter den grundlæggende undervisning organiseres arbejdet hovedsageligt i emner, og det sikres, at de faglige mål integreres i dette arbejde.

Arbejdsformer og metoder varieres og tilpasses løbende de faglige mål, der arbejdes hen imod i det pågældende emne.

Undervisningen tilrettelægges med progression i valget af arbejdsformer, så eleverne opnår studiekompetence og selvstændighed i arbejdet.

Der fokuseres på arbejdsformer og opgavetyper, der udvikler elevernes kommunikative kompetencer samt kreative og innovative evner.

Den kommunikative kompetence prioriteres højt både mundtligt og skriftligt, og digitale hjælpemidler inddrages som en naturlig del af undervisningen og bruges til formidling såvel som i arbejdet med sprogproduktion.

Sprogforståelse understøttes ved, at eleverne hører talt standardtyrkisk formidlet gennem forskellige medier.

Skriftligt arbejde medtænkes i den daglige undervisning dels som støttedisciplin til den mundtlige dimension, dels som en selvstændig disciplin, hvor eleverne både får lejlighed til at træne og demonstrere deres sproglige viden og kunnen og til at udvikle evnen til at gøre rede for indholdet på et enkelt skriftligt standardtyrkisk.

Arbejdet med tyrkisk kultur, historie og samfundsforhold integreres løbende i arbejdet med emnerne, så eleverne får indsigt i den tyrkiske verdens rolle globalt og tilegner sig interkulturelle kompetencer.

Arbejdet med faget og dets discipliner skal give indsigt i den professionelle anvendelse af faget.

Som grundlag for den afsluttende prøve arbejdes der med et eksamensprojektforløb, som tager udgangspunkt i forløb fra undervisningen.

Eleverne skal vælge en tekst og et studeret grammatisk emne, som de ønsker at arbejde med. Læreren har mulighed for nærmere at afgrænse, hvilke tekster fra forløbene og hvilke grammatiske emner eleverne kan vælge.

Eksamensprojektforløbet placeres i den afsluttende del af undervisningen og har et omfang på ca. 20 undervisningstimer og 10 fordybelsestimer.

Eleverne skal i eksamensprojektforløbet udarbejde et skriftligt eksamensprojekt af et omfang på ca. to normalsider a 2400 anslag. Det skriftlige produkt skal bestå af:

- 1) Et referat af den valgte tekst på standardtyrkisk. Referatet skal have et omfang på 200 ord.
- 2) En fritekst om det studerede emne, som den valgte tekst berører, på standardtyrkisk.
- 3) En redegørelse for et studeret grammatisk emne. Redegørelsen foretages på dansk og skal indeholde eksempler fra den valgte tekst. Friteksten kan have fokus på et eller flere centrale temaer eller problemstillinger, som den valgte tekst berører. Der kan her være tale om analytiske elementer som f.eks. personkarakteristik, miljø, men også om mere kreative fremstillinger som f.eks. en fiktiv samtale, en artikel eller et blogindlæg.
- 4) Den valgte tekst som bilag.

Det skriftlige eksamensprojekt indgår som eksaminations- og bedømmelsesgrundlag ved den afsluttende mundtlige prøve og skal afleveres senest fem skoledage inden undervisningens ophør.

3.3. It

It er en integreret del af tyrkiskundervisningen og medtænkes i alle discipliner.

It og digitale medier anvendes med det overordnede formål at fremme elevernes læringsproces. Integration af digitale medier i undervisningen giver eleverne mulighed for at opleve sproget i varierede, autentiske og aktuelle sammenhænge. It anvendes som et af flere redskaber i arbejdet med de kulturelle, historiske og færdighedsmæssige sider af faget. Den praktiske anvendelse af it styrker desuden elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale samt forholde sig kritisk til digitale platforme og egen brug af dem.

3.4. Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det kan bidrage til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til arbejdet med problemstillingerne og belysning af fagets almindelige sider.

Når tyrkisk indgår i en studieretning, skal dele af kernestof og supplerende stof vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil.

Når tyrkisk ikke indgår i en studieretning, indgår det – hvor det er muligt – i samspil med andre fag om emner af sproglig, kulturel, interkulturel, historisk og samfundsmæssig art. Specielt indgår tyrkisk i samspil med andre sprogfag for derigennem at udvikle en generel sproglig bevidsthed og viden om, hvordan man lærer sprog.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Der foretages løbende både formative og summative evalueringer, der giver eleverne viden om deres standpunkt i forhold til fagets mål.

Lærerens løbende evaluering omfatter både elevernes svage og stærke sider. Derved kan eleverne opnå en klar opfattelse af niveau og muligheder for progression.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens skriftlige eksamensprojekt, jf. punkt 3.2.

I perioden fra aflevering af det skriftlige produkt og frem til den mundtlige eksamination må læreren ikke over for eleven kommentere det skriftlige produkt eller vejlede den enkelte elev.

I god tid og senest fem dage før prøven sendes et eksemplar af eksaminandens skriftlige eksamensprojekt til censor.

Den mundtlige prøve består af fire dele med en samlet eksaminationstid på ca. 30 minutter:

- 1) Samtale på standardtyrkisk med udgangspunkt i eksaminandens præsentation af eget skriftlige eksamensprojekt og det studerede emne.
- 2) Oversættelse af tre til fire linjer tyrkisksproget tekst fra eksaminandens skriftlige eksamensprojekt. Eksaminator udvælger tre til fire linjer fra eksamensprojektet.
- 3) Samtale på standardtyrkisk med udgangspunkt i et ukendt billedmateriale inden for et studeret emne.
- 4) Samtale på dansk med udgangspunkt i et spørgsmål inden for et studeret emne, der berører historiske, samfundsmæssige og/eller kulturelle forhold.

Der gives ingen forberedelsestid. Det samme prøvemateriale (til 3 og 4) må højst bruges tre gange på samme hold.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Ved prøven gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens skriftlige eksamensprojekt og eksaminandens præstation ved den mundtlige eksamination.

Ved bedømmelse af det skriftlige eksamensprojekt lægges der vægt på, at eksaminanden kan udtrykke sig skriftligt på et enkelt og forståeligt standardtyrkisk samt redegøre for det studerede grammatiske emne.

Ved den mundtlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden på standardtyrkisk kan præsentere og perspektivere tekstmateriale og inddrage relevante elementer af tyrkisk kultur, historie og samfundsforhold fra det studerede emne.

Endvidere lægges der vægt på samtalefærdighed og tekstforståelse. Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen. Den tyrkisksprogede del af eksaminationen vægtes højest. Ved stor diskrepans mellem det skriftlige eksamensprojekt og den mundtlige præstation, vægtes den mundtlige præstation højest.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag samt til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.